

Zoeken naar de kosten

Brokers stunten met hun tarieven en laten hun klanten bijna gratis beleggen. Waar doen ze het van?

TEKST BARBARA VAN DER EST

GOEDKOPE BROKERS

Handelaren op de beursvloer van de New York Stock Exchange (NYSE), die gevestigd is aan Wall Street

Voor wie?

→ Particulieren die beleggen in fondsen of aandelen

HANDELEN IN EFFECTEN

wordt steeds goedkoper. Er zijn zelfs brokers die helemaal geen rekeningen meer sturen. Zijn dat weldoeners? Welnee. Ze verdienen op minder zichtbare manieren aan klanten.

De Consumentenbond vroeg 22 beleggingsaanbieders naar hun kostennota's en

ging op zoek naar verborgen kosten. We keken naar vier typen beleggers: de passieve en actieve fondsenbelegger en de passieve en actieve aandelenbelegger. Op pag. 34 staat een beschrijving van de profielen.

De passieve fondsenbelegger oftewel belegger 1 kan via zeven aanbieders 'gratis' beleggen; zie de tabel op pag. 34. Brand New Day, Degiro en Fitvermogen (Nationale-Nederlanden) sturen zelfs geen nota naar de actieve fondsenbelegger. Bij Degiro zit hier wel een beperking

aan: voor een selectie van fondsen en trackers rekent zij geen transactiekosten, tenzij je binnen een maand nog een keer in hetzelfde fonds handelt. Er zijn dan alleen de eerste keer geen kosten.

Prijsvechters worden dus niet rijk door hoge rekeningen te sturen. Wel bieden de meesten eigen beleggingsfondsen aan, waar ze kosten in versluttelen. Zo houden Meesman en Robein 0,5% van het belegde bedrag in als kosten bij hun huisfondsen. Aegon, Delta Lloyd en Triodos eten van twee walletjes: zij rekenen hoge jaarkosten én verdienen aan huisfondsen.

Alex, Degiro, ING en Rabobank bieden alleen externe fondsen aan. De fondskosten (zie tabel) worden dan ingehouden door de fondsbeheerders.

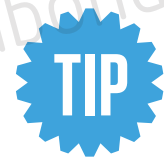
Snijden in dienstverlening

Handelen in aandelen hoeft nauwelijks duurder te zijn dan handelen in fondsen. Bij iDealing, Degiro, Lynx en Tradersonly betaalt de passieve aandelenbelegger jaarlijks maximaal 0,05% kosten over het belegde bedrag. Veel handelen op buitenlandse beurzen hoeft evenmin veel te kosten: Degiro, IG, Lynx, Saxobank en Tradersonly hanteren dan jaarkosten van maximaal 0,5%.

Goedkope brokers hebben bij aandelenbeleggers een andere manier bedacht om (extra) te verdienen: ze snijden vaak in de service en laten klanten bijbetalen voor extra diensten. Zo betaal je bij iDealing, Lynx/Tradersonly en Saxobank jaarlijks respectievelijk €12, €13,20 en €84 voor het inzien van actuele (*realtime*) koersen van Euronext-aandelen, terwijl dat bij andere aanbieders gratis is.

Ook het ontvangen van dividend is niet overall gratis. iDealing rekent daar per keer

Goedkope brokers verdienen op minder zichtbare manieren aan klanten

Probeer een bemiddelaar eerst met kleinere bedragen om een gevoel te krijgen van de kosten

bijvoorbeeld €0,30 voor. Niet alleen goedkope brokers vragen overigens geld voor dividenduitkeringen. Ook een aanbieder als Rabobank snoept €0,25 van het dividend af plus 0,5% over uit te keren dividend. Er gelden wel maximumbedragen voor de kosten.

Valutakosten

Wie handelt in aandelen buiten de eurozone, heeft verder nog te maken met valutakosten. Stel, je koopt aandelen Apple op de beurs in New York. De broker wisselt dan euro's om in Amerikaanse dollars. ABN Amro, Rabobank en Saxobank rekenen het meest voor het omwisselen, Tradersonly, Degiro en Lynx het minst. De valutakosten lopen uiteen van 0,03% tot 0,16% van het omgewisselde bedrag. Degiro rekent per jaar €2,50 extra voor het handelen op een andere beurs dan Euronext. Handel je op bijvoorbeeld drie beurzen, dan betaal je driemaal dat bedrag.

We hebben ook de Britse broker iDealing gevraagd naar zijn valutakosten →

Ook belangrijk

Let bij brokers niet alleen op transactiekosten, maar ook op:

→ De acceptatie van uitspraken van de Geschillencommissie van het Kifid. Idealing, IG, Meesman en Saxobank zijn niet bij het Kifid ingeschreven. Robein wel, maar die beschouwt het advies van het Kifid niet als bindend.

→ Een *inactivity fee*. Wie geen transacties doet en/of niet voldoende saldo aanhoudt op de rekening, moet extra betalen bij Lynx, Traders Only, IG en Saxobank. Zo rekent Lynx maandelijks \$1 als je niet handelt en een saldo hebt van minder dan \$1000. Bij IG betaal je per maand €14 als je twee jaar niet actief bent geweest.

→ Het uitlenen van effecten; zie het artikel op pag. 41.

→ Overstapkosten. Wie zijn broker verlaat, moet vaak 'per regel' betalen om aandelen over te hevelen. Elke soort belegging (bijvoorbeeld 50 aandelen) is een regel. Zo rekent Rabobank voor buitenlandse effecten €55 per regel en iDealing €20 per regel plus €50 (!) voor het opheffen van de rekening. Sommige brokers verwelkomen je door die kosten (deels) te vergoeden, behalve Degiro en iDealing: die rekenen juist kosten bij ontvangst.

ten, maar kregen daar geen duidelijk antwoord op. iDealing richt zich sinds eind 2015 ook op Nederlandse beleggers en heeft de aanval geopend op prijsvechter Degiro, door klanten gratis te laten handelen in Euronext-aandelen. Of de aanval gaat slagen, is nog maar de vraag. iDealing besteedt op haar site weinig aandacht aan Nederlandse klanten. De websitetekst is in gebrekkig Nederlands geschreven en de informatie over de kosten en dienstverlening is niet overal transparant. iDealing mag in Europese landen opereren, maar heeft geen AFM-vergunning en valt niet onder het Nederlandse beleggerscompensatiestelsel; zie ook pag. 43.

Handelen buiten de beurs

Sommige prijsstunters gebruiken nog meer trucs. Zo wordt een order niet door alle brokers op dezelfde manier uitgevoerd. De meeste gebruiken de officiële beurs, bijvoorbeeld Euronext, voor het afhandelen van aandelenorders. Binck gebruikt echter *Best of Book*, een speciaal systeem van Euronext dat gericht is op kleine orders van particulieren.

iDealing en Degiro kunnen buiten de beurs handelen. Voor de belegger is het dan niet duidelijk hoe de koers tot stand komt. Bij iDealing komen de koersen van andere partijen (*over the counter*). Wie bij deze broker zijn orders via de beurs wil laten uitvoeren, betaalt extra. Degiro kan orders van klanten intern uitvoeren. In de voorwaarden van Degiro staat daarover

het volgende: 'Indien mogelijk worden koop- en verkooptransacties van verschillende klanten tegen elkaar gehandeld via interne uitvoering.'

Degiro geeft desgevraagd aan dat bij een interne uitvoering de tegenpartij een professionele of een particuliere klant kan zijn. Opvallend is dat de handel binnen de Degiro-familie kan plaatsvinden: een mogelijke professionele klant is namelijk HIQ, een zustermaatschappij van Degiro.

Andere koersen

Bij orders die niet via de beurs gaan, krijgt de klant mogelijk een andere prijs dan op de beurs, waar het aantal (ver)kopers vaak veel groter is. Dat blijkt ook uit een passage in de voorwaarde over de moeder- en zusterondernemingen van Degiro.

'DeGiro is bevoegd overeenkomsten aan te gaan en transacties te verrichten met moeder- en zusterondernemingen van Degiro, als gevolg waarvan er sprake kan zijn van mogelijke belangenstellingen.'

Volgens de wet moeten brokers orders uitvoeren op een manier die voor de klant het gunstigst is (*best execution*). Het gaat echter alleen om een inspanningsverplichting. De wet wordt begin 2018 wel aangescherpt. Brokers moeten dan bewijzen dat ze de order zo gunstig mogelijk hebben uitgevoerd. De nieuwe wetgeving zal er toe leiden dat bepaalde brokers hun systemen moeten aanpassen om te voorkomen dat ze straks in overtreding zijn. Wellicht leiden de aanpassingen ook tot hogere kosten.

Helaas kom je er vaak pas later achter of je broker echt goedkoop is. Door wensen kun je op kosten gejaagd worden. Bedenk dus van tevoren goed welke faciliteiten je nodig hebt en bekijk de kosten. ●

iDealing en Degiro kunnen buiten de beurs handelen

Beleggingsaanbieders

Welke kosten rekenen brokers en banken?

Tabel Kosten voor beleggen in beleggingsfondsen		Jaarkosten belegger 1 (%)	Jaarkosten belegger 2 (%)	Fonds-kosten (%)
Aanbieder	Soort dienst			
ABN Amro	Zelf beleggen***	0,18	0,34	0,2-2,3
Aegon	Beleggersrekening*	0,36	0,56	0,1-0,6
Alex	Aandelen***	0,22	0,54	0,1-2,5
ASN Bank	Optimaal beleggen*	0,30	0,30	0,5-2,3
Binckbank	Fundcoach***	0,15	0,39	0,1-2,5
Brand New Day	Zelf beleggen*	0,00	0,00	0,5-0,7
Centraal Beheer	Fondsbeleggen*	0,00	0,12	0,2-0,6
Degiro	Wereldwijd beleggen***	0,00	0,00	0,1-2,5
Delta Lloyd	Beleggingsplus rekening**	0,55	0,55	0,2-1,6
FitVermogen.nl	Fondsbeleggen**	0,00	0,00	0,2-1,1
ING	Zelf vermogensopbouw***	0,27	0,27	0,1-2,3
Meesman	Indexbeleggen*	0,00	0,20	0,5
Rabobank	Direct beleggen basis***	0,20	0,36	0,1-3
Robeco	Fondsenrekening**	0,30	0,46	0,3-1,5
Robein	Zelf beleggen*	0,00	0,40	0,5
Today's	For Tomorrow*	0,00	0,20	0,5-1,5
Triodos	Duurzaam beleggen*	0,48	0,64	0,7-3,5

Keuze uit: * <15 fondsen ** 16-250 fondsen *** >250 fondsen

Tabel Kosten voor beleggen in aandelen		Jaarkosten belegger 3 (%)	Jaarkosten belegger 4 (%)
Aanbieder	Soort dienst		
ABN Amro	Zelf beleggen	0,26	0,88
ABN Amro	Zelf beleggen plus	0,38	0,99
Alex	Zelf beleggen aandelen	0,29	0,85
Alex	Zelf beleggen algemeen	0,33	0,92
Binckbank	Basic	0,08	0,60
Binckbank	Active	0,31	0,82
Degiro	Wereldwijd beleggen	0,02	0,15
iDealing	Zichtrekening	0,00	0,36
IG	Online trading	0,06	0,50
ING	Zelf beleggen	0,31	0,58
Lynx	Zelf beleggen	0,05	0,31
Rabobank	Direct beleggen basis	0,28	0,88
Rabobank	Direct beleggen actief	0,36	0,94
Saxobank	Zelf beleggen	0,16	0,70
Tradersonly	Zelf beleggen	0,05	0,29

Toelichting

► Peildatum: 1 augustus 2017. Kosten voor een verplichte betaalrekening zijn niet meegenomen.

Vier beleggers

Bij alle beleggers is de portefeuille €50.000.

BELEGGER 1

De **passieve fondsenbelegger** heeft index- en/of beleggingsfondsen en doet verder geen transacties.

BELEGGER 2

De **actieve fondsenbelegger** doet elk kwartaal vier transacties van €2500. Bij de ene helft van de transacties gaat het om aan- of verkooporders, bij de andere helft om switchen tussen fondsen.

BELEGGER 3

De **passieve aandelenbelegger** bezit Nederlandse AEX-aandelen en doet elk kwartaal een transactie van €2000.

BELEGGER 4

De **actieve aandelenbelegger** heeft een portefeuille met 20 'regels' aandelen: 10 regels Nederlandse, 7 regels Amerikaanse (noteren in dollars) en 3 regels Duitse aandelen. In ieder aandeel zit hij voor een bedrag van €2500. Hij doet elk kwartaal zes transacties van €2000. De kosten zijn inclusief valutakosten.